

“Els quebequesos tenen por de la sobirania”

Des de fa prop de dues dècades, Michel Seymour (1954) és catedràtic de filosofia i ciència política de la Universitat de Mont-real. La seva especialitat és la qüestió nacional del Quebec i, en general, de les minories nacionals sense estat, qüestió sobre la qual ha publicat uns quants assaigs i llibres.

Tot i ser de tendència sobiranista, Seymour presenta una anàlisi crítica de la situació del nacionalisme quebequès.

—Quina és la situació actual del nacionalisme quebequès?

—Jo la qualificaria d'estancada. Actualment, els quebequesos prefereixen ignorar la qüestió de la sobirania. S'estimen més centrar-se en unes altres qüestions, com el medi, la situació econòmica, etc. Per la crisi, hi ha por de perdre la

feina i por de la incertesa aparellada a la independència. Tenen por de la sobirania. Segons les enquestes, l'independentisme és d'un 40%, si fa no fa, és a dir, ha caigut 10 punts des del referèndum del 1995.

—Per tant, té un futur més aviat negre?

—A curt termini, no es mourà res, i l'*statu quo* es mantindrà. Ara bé, a termini mitjà o llarg les coses poden canviar. Curiosament, tot dependrà de l'evolució del nacionalisme canadenc, que cada

vegada és més present i agressiu. Són els qui es diuen federalistes, paradoxalment, que violen els principis federals de la Constitució amb una invasió com més va més constant de les competències exclusives de les províncies. Si es manté aquesta tendència, optarà per un estat fort i centralitzat, cosa que podria fer reaccionar els quebequesos.

—Potser l'esperança està en els joves?

—La veritat és que la seva actitud no és gaire diferent de la de la resta de la població. Mentalment, viuen en un món globalitzat, i s'inhibeixen bastant de la qüestió nacional. Més aviat els interesses les causes relacionades amb l'eix esquerra-dreta i les internacionals. Ara bé, sovint passa que, a còpia d'implicar-se en les causes palestina, tibetana, etc., redescobreixen la quebequesa. Abans els joves naixien dins un ambient de reivindicació nacional, ara ja no.

—I el govern liberal, quin projecte de país té?

—El PLQ és fermament federalista, i el seu projecte consisteix a reformar el sistema federal per convertir-lo en asimètric, de manera que es reconegui l'especificitat del Quebec. Ara bé, diu que la situació no és prou madura. Mentrestant, no fa sinó silenciar els conflictes competencials amb el govern central, sobretot quan els perd, i exagerar les victòries pírriques, com quan el parlament canadenc va aprovar una resolució sense efectes jurídics reconeixent el Quebec com una nació.

—Hi ha por de la pèrdua de la identitat pròpia al Quebec?

—No gaire, les lleis de protecció del francès han estat un èxit, i malgrat que som en un mar anglòfon i que la presència de l'anglès és constant, no perilla que desaparegui. Les tensions identitàries més aviat s'han desfermat per l'arribada d'immigrants dins el sistema d'acollida multicultural. No fa gaire que es van generar reflexos xenòfobs i islamòfobs preocupants.

Ricard González
Mont-real